

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 470/2017-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. septembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátska kancelária, Rožňavská 2, Bratislava, pre namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Co 248/2012 z 21. augusta 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 81/2016 z 24. apríla 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júla 2017 (elektronicky) a 1. augusta 2017 (osobne) doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) pre namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 248/2012 z 21. augusta 2014 a uznesením

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 81/2016 z 24. apríla 2017.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom podaným Okresnému súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) domáhala od odporcu Slovenskej republiky, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, náhrady nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), a to v súvislosti s nečinnosťou orgánov činných v trestnom konaní (príslušníka Policajného zboru a dozorujúcej prokurátorky). V uvedenom konaní (medzičasom právoplatne skončenom zastavením trestného stíhania, pozn.) sťažovateľka vystupovala ako oznamovateľka a poškodená.

3. Okresný súd čiastočne vyhovel žalobe sťažovateľky. Na odvolanie oboch účastníkov krajský súd napadnutým rozhodnutím potvrdil prvostupňové rozhodnutie v zamietajúcej časti a zmenil prvostupňové rozhodnutie v časti, v ktorej vyhovel sťažovateľke, a žalobu zamietol. Sťažovateľka proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu podala dovolanie, ktoré najvyšší súd odmietol.

4. V rámci podaného dovolania i tejto sťažnosti sťažovateľka v podstatnom namietala arbitrárny názor krajského súdu pri interpretácii a aplikácii ustanovenia § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. (*„Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľka však v konaní netvrdila, že v dôsledku tohto nesprávneho úradného postupu došlo k značnej miere k zníženiu dôstojnosti a vážnosti sťažovateľky v spoločnosti a že vytýkaným nesprávnym úradným postupom zo strany Okresnej prokuratúry v Považskej Bystrici došlo k negatívnym následkom v jej súkromnom živote a spoločenskom uplatnení.“*).

5. Sťažovateľka na základe uvedeného žiadala, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv, zrušil napadnuté rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu a priznal jej náhradu trov konania.

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

8. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav,

ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05 a IV. ÚS 288/05).

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom aj na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

11. Ústavný súd podľa svojej konštantnej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

12. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00), resp. porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

13. Ústavný súd predovšetkým predostiera, že jadrom (nielen) tejto sťažnosti bol spor sťažovateľky a [REDACTED], ktorým sa v podobných súvislostiach ústavný súd už zaoberal (III. ÚS 306/2011 a III. ÚS 46/2011) a tieto sťažnosti odmietol z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti, a ďalej preto poukazuje (aj) na závery citovaných rozhodnutí.

14. V rozsahu podstatných námietok sťažovateľky voči napadnutému rozhodnutiu krajského súdu (bod 4) ústavný súd uvádza, že jeho závery sú jasné, zrozumiteľné a zodpovedajúce obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy. Iba v krátkosti ústavný súd dodáva, že krajský súd pri svojom rozhodovaní nemohol nerešpektovať ustanovenie § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z., a pokiaľ sťažovateľka proti tomuto postupu krajského súdu brojí, potom v skutočnosti namieta neústavnosť tejto zákonnej úpravy, ktorú však možno kvalifikovane namietat iba postupom podľa čl. 125 ústavy (ku ktorému sťažovateľka nie je oprávnená, pozn.), a nie postupom podľa čl. 127 ústavy.

15. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu relevantnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a označenými právami sťažovateľky, porušenie ktorých namietala, preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Pokiaľ sťažovateľka namieta aj dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľka v sťažnosti neuviedla žiadnu relevantnú ústavnú argumentáciu, na základe ktorej spochybňuje ústavnosť napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu.

17. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 35/02, I. ÚS 145/2010, II. ÚS 324/2010). Súčasťou základného práva na súdnu ochranu nie je aj to, aby dovolací súd skúmal dôkazy uvedené sťažovateľom v dovolaní, pretože taký postup by odporoval

§ 243a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého dovolací súd ani v prípade, že nariadi pojednávanie, dokazovanie nevykonáva (m. m. II. ÚS 231/04). Zmena alebo doplnenie právneho názoru vo veci samej nie je samostatným dôvodom na to, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušoval, ak inak je výrok takého rozsudku vecne správny a zodpovedá výsledkom dokazovania pred súdmi nižších stupňov. Takýto postup odvolacieho súdu nemôže porušovať základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 90/04).

18. Pokiaľ teda najvyšší súd preskúmal všetky podmienky, za ktorých môže uskutočniť dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia krajského súdu, pričom osobitne posúdil dôvody prípustnosti dovolania podľa § 238 OSP, ako aj existenciu väd podľa § 237 OSP, a na základe svojich zistení dovolanie ako neprípustné odmietol, uvedeným postupom neporušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený dostatočne a presvedčivo a nemožno ho považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Ústavný súd tiež nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu nemajúci oporu v zákone. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery najvyššieho súdu uvedené v napadnutom rozhodnutí, ktoré sú jasné, zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené. Bez toho, aby ústavný súd podrobne citoval odôvodnenie tohto rozhodnutia, po preskúmaní jeho obsahu ho hodnotí ako jasné, vyčerpávajúce a zrozumiteľné, a teda zodpovedajúce obsahu základného práva na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy.

19. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

20. Keďže ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky z nej vyplývajúcimi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2017